

דברי תורה

מאת כ"ק מרכז אדמו"ר שליט"א שנאמרו בסעודת שלישית פרשת נח תשע"ט לפ"ק

ויצא לאור ע"י מכון מעדרני מלך וויען - גליון אלף נ"ז

אול' ישובו (סנהדרין קה). ועל כן עורר ה' את נח שיעור רחמי שמים שיתנаг עמהם במדת החסד ולא יביא מבול לעולם, ולא יצטרכו התיבה להצלו. וזהו שרימו לו קנים תעשה את התיבה/, שיעשה אותה בהתעוורויות מדת הרחמים שיש באיתא במשנה (ברותה ל), האומר על קן צפור גיגעו רחמי נראת [אנשים שהיו מראים עצם ממתכוונים להעמיק בלשון תחנונים, ואומרים רחום וחנון אתה, ועל קן צפור גיגעו רחמי רחמיך, שאמרת לשלוח את האם, כן תחוס ותרחם علينا] משתקין אותו. מי טעמא, פלגי בה תרי אמראי במערבא, רבוי יוסי בר אבין ורבוי יוסי בר זבדיא, חד אמר מפני שמטיל קנהה במעשה בראשית [לומר על אלה חס, ולא על שאר בריותתו], חד אמר מפני שעשו מדורתיו [מצותתו] של הקדוש ברוך הוא רחמים ואין אלא גוזרות [זהו לא לרחמים עשה, אלא להטיל על ישראל חקי גוזרותיו להודיע שהם עבריו ושומריו מצותתו וגוזרות חוקותיו] ע"ב.

וזהナ אמר לנו, וזה אשר תעשה אותה, שלש מאות אמה אורך התיבה, חמשים אמה רחבה, ושלשים אמה קומתה (ו-טו). ופירש האר"ז"ל (שער מאמרי הרשב"י פ' נח), אשר שיעור התיבה הוא נגד שם הויה ב"ה. והיינו יוד' פעמים ה' הוא חמשים, וזה רחבה. ו' פעמים ה' הן שלשים מאות, וזה אורכה. ו' פעמים ה' הן שלשים, ולכן שלשים אמה קומתה ע"ב. ואם כן שיעור התיבה הוא שם הויה, שם מדת הרחמים, והוא גם כן לעורר את נח בעשייתו להתפלל שניצח שלא יצטרכו בפועל להשתמש עם התיבה.

*

ויש לומר עוד, זהנה השלש עשר מדות של רחמים, הסיום היא מדת ונקה לא ינקה (שמות לד-ז). ובגמרא יומא פו) אי אפשר לומר נקה שכבר נאמר נקה, הא כי-צד, מנקה אפשר לומר לא ינקה שכבר ננקה לאין שבין ע"ב. ופירש האר"ז"ל הוא לשבים ואין מנקה לאין שבין ע"ב. ופירש האר"ז"ל (ליקוטי ש"ס אבות) שזו שאמרו (אבות ד-כ) אל תסתכל בקנוק אלא بما שיש בו. כי בהכתוב ונקה לא ינקה יש בהם רמזו שם הויה, במלת ונקה יש ויה, ובמלת ינקה יש י"ה. וזה מפשtan של דברים ממשמע שאפילו לשבים אין מוחל, זה אמר שאל יסתכל בקנוק, באותיות קנק'ן שיש נקה לא

עשה לך בתה עצי גופר קנים תעשה את התבה (ו-ז). ברשי"י מדרורים מדרורים לכל בהמה וחיה ע"ב. ויש לדקדק זהה ליה למימר קנים תעשה 'בתבה', שהרי היה שם גם חדרים לנח ובנו ביתו ולכל מאכל אשר יאכל. ונראה באיתא במשנה (ברותה ל), האומר על קן צפור גיגעו רחמי נראת [אנשים שהיו מראים עצם ממתכוונים להעמיק בלשון תחנונים, ואומרים רחום וחנון אתה, ועל קן צפור גיגעו רחמי רחמיך, שאמרת לשלוח את האם, כן תחוס ותרחם علينا] משתקין אותו. מי טעמא, פלגי בה תרי אמראי במערבא, רבוי יוסי בר אבין ורבוי יוסי בר זבדיא, חד אמר מפני שמטיל קנהה במעשה בראשית [לומר על אלה חס, ולא על שאר בריותתו], חד אמר מפני שעשו מדורתיו [מצותתו] של הקדוש ברוך הוא רחמים ואין אלא גוזרות [זהו לא לרחמים עשה, אלא להטיל על ישראל חקי גוזרותיו להודיע שהם עבריו ושומריו מצותתו וגוזרות חוקותיו] ע"ב.

וזהナ לטעם הראשון, באמת טעם מצות שליח הカン הוא משומן רחמי ה'. ולטעם השני יש שפירשו שאין למצות ה' טעם, וככלז אין אלא מרצונו הנעלם של הקב"ה. וברמב"ן (דברים כב-ו) פירש, כי משמעות על קן צפור גיגעו רחמייך, משמע שסיבת מצות שליח הカン הוא מרוחמות הקב"ה על הצפורים. ובאמת סיבת המצווה אינה מפני רחומות על הצפורים, אלא להשריש בנו מדת הרחמות רחומות על הצפורים, או מלמד אותנו לרחים עליהם. ומהו נשכלי להבין שאם על עופות יש לרחים, על אחת כמה וכמה על בני אדם.

וזהナ מדת הדין גורה להשחתת העולם עם ברואיו בדור המבול, אבל ה' ארך אפים הטריחו לבניין ק"ב שנה,

שהיה אומר, בני ישראל אני כפרתך (געים ב-א). ופיריש הרע"ב מתוך חבתן היה אומר, כל העונש שראוי לבוא עליהן, אני מקבל על עצמי כדי לכפר עליהם ע"ש. והיה קשה בעיניו דבר זה של ה' אליו, שכולם ימחו בהמבול, ורק הוא וביתו ישארו. והוא אמר וייש נח 'כל' אשר צוה אותו 'אלקים', שהgam שציווי הזה היה חסד גדול, ונח מצא חן בעיניו הוי"ה, מכל מקום הוא עשה אותה התבה כאילו היה זה ציווי ממדת הדין, בחינת 'אלקים'.

*

ואיתא בגמרא (זבחים קטו). בשניתנה תורה לישראל, היה קולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל מלכי עובדי כוכבים אוחזון רעהה בהיכליהם ואמרו שירה, שנאמר (תהלים טט-ט) ובהיכלנו קולו אומר כבוד [רישא דקרא קול ה'] יחולל אילות, ובמתן תורה משתעי, ובהיכלנו של כל מלך וממלך כלו אומר כבוד להקב"ה]. נתקבעו כולם אצלם בלבם הרשות, ואמרו לו מה קול ההמון אשר שמענו, שמא מבול בא לעולם, ה' למבול יש. אמר להם וישב ה' מלך לעולם, כבר נשבע הקב"ה שאינו מביא מבול לעולם [שהיא מלך לעולם על בריותיו ולא ישתייטם]. ומה קול ההמון הזה ששמענו, אמר להם חמדה טובה יש לו בבית גנוו שהיתה גנוזה אצלו תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם, וביקש ליתנה לבניו, שנאמר ה' עוז [התורה שהיא מעוז של ישראל] לעמו יתן, מיד פתחו כולם ואמרו ה' יברך את עמו בשלום ע"ב.

והיא פלייה מה עלה על דעתם שמבול בא לעולם, הלא כמה מאורעות נעשין בעולםים ששמיינעם קול, אולי יש הפיכת סדום או קריית ים סוף וכדומה. ומה גם אם שמעו קול ה', הרי שמעו בזה נתינת התורה, אנחנו ה' אלקי' וגוי. והרי כל דבר ודבר שיצא מפי הגבורה נחלק אז לשבעים לשונות (שבת פה). ואם כן שמעו תוכן הקולות, ולמה אמרו ה' למבול יש.

ונראה דהנה במדה זו ונקה לא ינקה, נרמז עוד מחסדי ה', אשר לא ידח ממננו נדח (شمואל ב יד-יד), שgam אם היה רשע כל ימיו, ומת בלי תשובה, מכל מקום סופו יבוא לתיקונו, ויזכר נשמו בגיהנם וכדומה, עד שבוטפו יזכה לאור האלים, אשר כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. שאם לא כן לא היה ה' בורא את האדם, אשר אין כדי בארץ אשר יעשה טוב ולא יחתא (קהלת ז-ט). וכמה פעמים יתגלל האדם בגלגול שנייה, כדי שיוכל לתקן אז מה שקלקל בראשונה. וזה גם כן ממדת ונקה לא ינקה, אשר גם מי שלא זכה לנוקות עצמו מחתאיו, ומת מלויכר בחטא, גם כן ינקה אותו ה' באופןים שונים עד שיזכר.

ינקה, אלא במאה שיש בו, דהינו שם הוי"ה הרמזו בראשי תיבות וסوفي תיבות העולה מ"ה, שהוא המקבל שבין ע"כ. ובבני יששכר (כסלו ד-קמ"ג) הוסיף בזה, כי בנקה לא ינקה, זולת אותיות קנק"ן יש אותיות אל הוי"ה. וזהו ומונתר קנקנים, רצה לומר אותיות הנוגדים במדת ונקה לא ינקה, זולת הנקק"ן, על ידם נמתקו הגבורות ברחמים, ברחמיים" עליה גם כן מספר קנק"ן ע"ש.

אמנם כבר דרבנו, כי באמת השלש עשרה מדות של רחמים, הן מוסדרים מהקל אל החמור, שבכל מדה שניתנסף יש בה מדה של רחמים יתרה על הקודמות. ואם כן מדת ונקה לא ינקה היא הרחמים הייתר גודלה שיתכן במדות ה'. והענין הוא, כי לפעמים יש רשיים שהרכבו כל כך למרוד בה', שמדת הדין למעלה מעכבות שלא קיבל התשובה. אך ה' בגודל חסדו אמרו חז"ל (פסחים קיט). שידו פרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבלם. ואמרו (סנהדרין קג.) שעשה ה' כמוין מהחרתת ברקיע כדי לקבל תשובה מנסה, מפני מדת הדין [שהיתה מעכבות שלא להקביל פני מנסה בתשובה, ועשה הקב"ה מהחרתת ברקיע ופשט ידו, וקבעו ללא ידיעת מדת הדין] ע"ב. וזהו מדת ונקה לא ינקה, גם אל שאין עליהם שום זכות ומליצה לנוקותם, אז ה' משתמש במדה זו, ונקה לא ינקה, שמנקה גם אלו שמלאכי מרים אומרים לא ינקה. וה' ברוב חסדו מסתיר ידו שלא ירגישו, ומתקבלו אותם בתשובה.

וזה דור המבול הרבו לפשוע, כי השחית כלبشر את דרכו, וגם אם היו מרווחים לשוב היתה מדת הדין מעכבות שלא לנוקותם. וזה אמר לנו שמוות עליו לעורר רחמי שמיים עליהם, שהgam שהם אינם ראויים, יתעורר מדת ונקה לא ינקה, לנקות גם אותם, ולקיים וחנותי את אשר אחון (שמות לג-ט), אף על פי שאינו כדאי (ברכות ז). והנה בעשיות התיבה, באורכה ורוחבה יתעורר מדת הוי"ה של ונקה לא ינקה, וקניט תעשה את התיבה, ובזה יהא בהם שילוב שיצטרוף עם השם הוי"ה של התיבה, ובזה יהא ינקה לא ינקה, וירחם ה' עליהם אף שאינם כדאים וראויים.

*

ואמור הכתוב, וייש נח, מכל אשר צוה אותו אלקים כן עשה (ובב). ויש לדקדק דזההליה למיימר וייש נח 'כל' אשר צוה אותו אלקים, ולמה אמר 'כל'. ונראה כי באמת היה עשיית התבה חסד גדול לנח וביתו, שהם לא ימחו מהעולם, וממנו יתפשט כל העולם כולו אחר המבול, כמו אדם הראשון בבריאות עולם. אבל באמת לא היה שמח בזה כלל, ומוכן היה יותר למסור נפשו וביתו, והוא היה הוא לכפירה על הכלל. דוגמת מה שמצוינו ברבי ישמעאל

ומתחלה נbaar מה שאמרו (מגילה י): אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (שמות יד-כ) ולא קרב זה אל זה כל הלילה, בקשו מלאכי השרת לומר שירה, אמר הקב"ה מעשה ידי טובעין בים ואתם אומרים שירה ע"ב. וביאר בmhרש"א (סנהדרין לט): כי מצינו בקרא (ישעה ו-ג) שהלשון וקרא זה אל זה' מתייחס לשירי השבח של המלאכים לפניו ה' ע"ב.

ויש לומר עוד דעתך בغمרא (חגיגה יב): מען [לשון מדור, מקום של מלאכים דריין בו], שבו כתות של מלאכי השרת שאמרות שירה בלילה, וחשות ביום מפני כבודן של ישראל [شمאלקstein ביום] שנאמר (תהלים מב-ט) יום יצוה ה' חסדו [יצוה למלאכין לשתק], כדי לעשות חסד לצרכיכם חסד, והם התחנותים ובלילה שירה עמי [ברקיע עם שיר של שקיילסטי ביום] ע"ב. ואם כן י"ב שעות של הלילה המלאכים אומרים שירה, וכאשר נגמר הלילה ומתחילה היום להאיר, מתחילין ישראל לומר שירה י"ב שעות עד הלילה. והנה טבעת המצריים ביום סוף הייתה בסוף שעות הלילה, ובמו שנאמר (שם יד-כ) וכי באשמורת הבקר וגוי, ישב הים לפני בקר לאיתנו. ופירוש רשי' שלשת חלקי הלילה קרוין אשמורת (ברכות ג), ואotta שלפני הבקר קורא אשמורת הבקר ע"ב. ואם כן באותה הלילה לא אמרו המלאכים שירה כל י"ב שעות הלילה, אלא בסוף הלילה השתיקם ה' מלומר שירה. וזהו שאמר ולא קרב 'זה' אל 'זה' כל הלילה, בכל הליות קרובים הי"ב שעות של מלאכי השרת אומרים שירה, עם הי"ב שעות ישישראל אומרים, שבגמר הלילה ישראל מתחילה שירתם, אבל בעת לא גמרו המלאכים שירתם בלילה, אלא היו החשות בסוף הלילה, ולא קרב 'זה' אל 'זה'.

וזהנה בغمרא (שבת קיט): איתא, רבי יוסי בר יהודה אומר שני מלאכי השרת מלאין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לבתו, אחד טוב ואחד רע, וכשבא לבתו ומצא נר דלק ושלוחן ערוק ומטו מוצעת, מלאך טוב אומר יהיו רצון שתהא לשבת אחרתך, ומלאך רע עונה Amen בעל כרחו וכו' ע"ב. ויש להבין למה רק בקיים מצות שבת מצינו עניין זה המלאכי השרת מלאין אותו לבתו לראות שלחנו בשבת. וגם לbaar מה שאנו רואים, כי יום השבת הוא יום של שירות ותשבחות לה', ויום השבעה משבח וואמר מזמור Shir ליום השבת, ולפייך יפאו ויברכו לא-ל כל יצוריו. ואף על פי כן ריבוי השירות של הכלל ישראל הוא בלילה שבת יותר מבוים, ובודאי טעם רבא יש בו.

ונראה דעתך בתוספות (סנהדרין לו): כתוב בתשובות הגאון שאין בני ארץ ישראל אומרים קדושה אלא בשבת, דכתיב (ישעה ו-ב) גבי חיות, שיש לנוים לאחד,

ועל דרך זה היה בדור המבול, וכמו שגילה האר"י ז"ל (שער הפסוקים פ' שמota), שהנשומות הלו נתגלגלו בתוך בני ישראל במצרים, ושם נודכו בכור הברזל, ואחר כך קיבלו את התורה מפי ה', ובזה תיקנו מה שחתאו בדור המבול נגד ה'. והנשומות הלו שלא נתקנו אז, נגור עלייהם כל הבן הילוד היורה תשילכוו (שמות א-כ), שחוירו שוב בימים כמו שנענשו מתחלה במבול מים ע"ב.

ועל דרך זה כתב האר"י ז"ל (לקוטי תורה פ' תשא) היה גם בנח עצמו, שהיה עליו פגס שלא התפלל על בני דורו, וכך נקרא המבול על שמו, כי מי נח זאת לי (ישעה נ-ט). וכך נתגלגלו נח במשה רビינו, ואז תיקן החטא ההוא. כי גם למשה אמר ה' בחטא העגל, ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם, ואעשה אותך לגוי גדול (שמות לב-ז), דוגמת מה שנאמר לנח בעשיות התחבה. ומשה עמד נגד ה' והתפלל ומסר נפשו עליהם להצעלים, ואמר ועתה אם ת שא חטאתם, ואם אין מוחני נא מספרק אשר כתבת (שם לב-ל). ובזה תיקן פגמו של נח. וככתב דלכון אמר מוחני נא, אותן מ"י נ"ח, כי הוא גרם לה. ומשה חזר להתפלל עליהם לתקן את אשר עיות. ועל כן אמר מוחני נא, לשון מיחוי, כמו מי המבול. ובכל ימי לא היה אלא בתפלה על הדור, לתקן מה שעיות באוטן הימים אשר חטאו בעגל ע"ב.

היויצו לנו מזה כי אנשי דור המבול באו בסופם לתיקונים בעת שקיבלו את התורה, וקבעו על עצם לשמרן ולעשות את כל דברי ה'. וכך בעת מתן תורה כאשר שמעו מלכי אומות העולם מתן תורה, כול ה' הולך מסופו עד סופו, חששו שיתכן שאין ישראל מרווחים לקבל את כל דברי התורה הזאת, ואם כן לא בא באו דור המבול לידי תיקונים, וחזרו לקלוקלים. ואם כן ה' למבול יש, שלא נתקן פגמים. ועל זה השיבם בלבם, כי הם עומדים מוכנים ואומרים נעשה ונשמע, וה' עוז לעמו יתן, ודור המבול חווורים בעת לתיקונים, לתקן מה שפגמו מתחלה. ועל זה השיבו ה' יברך את עמו בשלום, שוכנו לתיקון, כי אין שלום בעצמי מפניהם חטאתי (תהלים לח-ד), ובתיקון החטא יש שלום.

*

וזהנה אחר המבול אמר ה' לנח, עד כל ימי הארץ ועד וקציר וגוי, ויום וليلת לא ישבותו (ח-כ). וברשי' מכלל שבתו כל ימות המבול, שלא שימוש המזלות, ולא ניכר בין יום ובין לילה ע"ב. ובאמת יש בזה מחולקת במדרש (ב"ר כה-ב) רבי אליעזר אומר לא ישבותו מכאן שלא שבתו (דרש עוד, עדין לא ישבותו, כמו שלא שבתו עד עתה), ורבי יהושע אומר לא ישבותו מכאן ששבתו ע"ב. ולכארה יש להבין טעם הדבר שבתו או המאורות.

אומרים שירה. וכיון שהשימוש והמולות בהילוכן אומרים שירה, ובעת צער של כלוֹן העולם אין השירה מרווחה למעלה, על כן גם המולות שבתו במקומן, כי בהילוכן הם אומרות שירה, ואין אז זמן שירה בעולם.

אם גם שירותן של ישראל חשוב יותר מאשר של המלאכים, כי במצוירים מען ה' המלאכים מלומר שירה, אבל ישראל אמרו שירה, או ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת, הרי עד כמה חשוב למעלה השירה שאנו אומרים, שגם לא מתאפשר שירות המלאכים, יש תענג למעלה בשירותן של ישראל. ובשבט כאשר המלאכים אין מהשירות שירה, אנו זוכין להשלים השירות של המלאכים, אומרים שירה, אנו זוכין להשלים השירות של המלאכים, ויהושע בשעתו החלים שירות המשם. ועל דרך זה בעת המבול, כאשר מלאכי מעלה והמולות לא אמרו שירה, היה מוטל על נח ובניו להשלים את השירות שנחסר למעלה.

ויתכן שעל זה רימו הכתוב, וימח את כל היקום אשר על פני האדמה גגו, וישאר ארץ נח ואשר אותו בתבה (ו-כג), שבஹות שמעה ידיו טובעין בים, לא נשאר מי שייאמר שירות לה' ארץ נח ואשר אותו בתבה. ולכן 'ישראל' הם אוטיות שיר' איזו, כי בדרך כלל השירות נחלה בין ישראל ל המלאכים, שהמלאכים אומרים ו' ימים כנגד הר' כנפים, וישראל אומרים יום אחד, יום שבת קודש. והשיר הזאת הנחלה לוי' ימים של חול, יום אחד של שבת, שירות זו נשארה כתענג נח ובניו בתבה, שהמה ישלימו זאת.

ויש לנו להבחון מזה גודל חשיבות של הזמירות והתשבחות שאנו אומרים ביום שבת קודש, אשר אז אין זמירות למעלה מהמלאכי השירות, רק אנו למטה מזמורים לה', ומבחן הארץ זמירות שמענו. ולא עוד אלא שהמלאכים מיליון אותנו כדי להצטוף עם שירותם של ישראל. ולכן תיקנו להוסיף במזמורים בתפלות יום השבת, ויש להנעים ולהאריך בהם בשפה ברורה בגעגועין של שמחה, לפאר ולרומים את ה'. וכך בסעודות שבת קודש להרבות בשירות ותשבחות, ובפרט בليل שבת קודש שאנו אנו משלימים השיר של מעלה שנחסר מהמלאכים. ולהזכיר כי שירותן של ישראל עולות למעלה בכל עת ובכל שעה, גם בזמנים שמוניין את המלאכים מלומר שירות, ואשרינו מה טוב חלקנו, על הזכות שניתנת לקרויצי חומר לשורת את ה'.

ובכל כנס הוא אומר שירות אחת ביום בששת ימי החול, וכשיגיע שבת אומרים החיות לפני המקום, ובשב"ע אין לנו עוד כנס, והקב"ה משיב להם יש לי עוד כנס אחד שאומר לפני שירות, שנאמר (ישעה כד-טו) מכונף הארץ זמירות שמענו ע"ב. ולפי זה בימות החול אומרים המלאכים שירותليلת, וחשות ביום מפני כבודן של ישראל. וביום השבת אין אומרים שירות גם בלילה בזמנם, שחרר להם כנס, ובני ישראל מוטל עליהם להשלים השירות שנחסר מהמלאכים. ולכן בלילה שבת דיקא מאיריכין ישראל בשירה זמורה ביתר שאות, כי אז עליינו להשלים השירות שנחסר למעלה מהמלאכים. ובஹות שחיותן של מלאכי השרת היא מהשירות שם אומרים, אשר עבר זה נבראו, וכולם פותחים את פיהם בקדישה ובטהרה, ובלילה שבת נחסר זאת מהם, על כן הם באים למיטה להצטוף יחד עם ישראל לשימוש השירות, שמכונף הארץ זמירות שמענו. ועל כן בלילה שבת הם מלווין את האדם לסעודתו, כדי לשימוש השירות של ישראל, אשר הם משלימים אז שירות המלאכים.

*

וזה גם עצם הטעמים אומרים שירות בכל יום, כאמור במדרש (תנחומה אחורי ט) כתיב (מלאכי א-יא) כי מזוודה שמש ועד מבואו, וכן את מוצאת שעודה ימושע ועשה מלחמה בגבעון מה כתיב שם, או ידבר יהושע לה' ביום תחת ה' את האמור לפני בני ישראל ואמר לעיני ישראל שימוש בגבעון דום וגוי יהושע ים. בקש יהושע לשתק את החמה, אמר לו שמש בגבעון דום, לא אמר עמו אלא דום, למה אמר לו דום, שככל זמן שהוא מקלט יש בו כח להלך, דם עמד, אך אמר לו יהושע שעמדו שנאמר שימוש בגבעון דום. אמר לו השמש וכי אתה גור עלי שאdom. אמר לה' חז': אמר לך וזה לו וכי שאני שותק מי יאמר קליטו של הקב"ה. אמר לך זה אתה ואני אומר שירות בעבורך שנאמר אז ידבר יהושע לה', ואין אז אלא שירות שנאמר (שמות ט-א) אז ישיר משה ע"ב.

וזה בעת טביה מצרים בים, מען ה' את המלאכים מלומר שירות, מעשה ידי טובעין בים ואתם אומרים שירות. ואם כן מכל שכן בעת המבול, אשר לא רק אומה אחת טבע בים, אלא כל ברואין עולם ביחד עם כל הבהמות והחיות והעופות, מסתבר שלא היה לרוץון אז שירות המלאכים, ונאמר גם אז להם מעשה ידי טובעין בים ואתם

הילוי הזה נתנדב על ידי		הילוי הזה נתנדב על ידי		הילוי הזה נתנדב על ידי	
מהדר ר' מודדי אלדר הרץ לגל השמה השוריה במענט באוריון בן למל טוב	מהדר ר' שלמה צבי ייניגער הרץ לגל השמה השוריה במענט באוריון בן החק ניר למלוט	ברכת מומט לבכד דד כל מסור לבוגר כל קידוש קהילתי הך בכלל, ולכט כ' מן האמור שלטא בפט, ה'ה מהדר עמוס הריש הרץ לגל שמתה לטו בנישואין בין חבריו החשוב מאר נעללה המפורסם בתריש בא ררע אברון	מהדר ר' עמרם הריש הרץ לגל השמה השוריה במענט ה'ר' שורה רב תענג ונחתDKRASHNA נט' צ'ח' א'ר'	הההה ר' ר' עמרם הריש הרץ לגל השמה השוריה במענט בישייא בן החון ח'יס שמה בונ' נ' למלוט מהדר ר' יישראל דוד זונגער הרץ לגל השמה השוריה במענט בחלחת בט' למל טב	לעיל' נשמה הר' ר' פהס דודוה ב'ר' שמעון ע'ה נמרטו וחשן התשנו - תרגזבה מהדר ר' יוסף מודדי שפיטשעך הרץ לגל השמה השוריה במענט בחלהה בט' למל טב
מהדר ר' שלום מערמאלשטיין הרץ לגל השמה השוריה במענט בחבנס בן לעל התורה והמצווה	מהדר ר' יצחק פאלר הרץ לגל השמה השוריה במענט בחלהה בט' למל טב	ה'ר' שורה רב תענג ונחתDKRASHNA נט' צ'ח' א'ר'			
347.425.2151	347.425.2151				